

Capella de Santa Margarida

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Entre cal Batlle i la Botiguera
Emplaçament Camí de cal Batlle passada la rotonda del Calvet en direcció oest.
Seguir 1.300 m en paral·lel riera
Alçada: 301

Coordenades:

Latitud: 41.68681
Longitud: 1.76075
UTM Est (X): 396866
UTM Nord (Y): 4615746

Classificació

Número de fitxa 08098-136
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle XIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Jaciment molt espoliat i arrasat en el qual pràcticament no s'observen restes en superfície.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08097A0120002808097A0120002808097A01200028
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dt., 18/08/2015 - 02:00

Descripció

Petit turó on hi ha dues barraques de pedra seca que, molt probablement, és l'indret on en època medieval i moderna hi havia una capella dedicada a santa Margarida, la qual avui es troba totalment desapareguda. La capella estava situada dins l'heretat del mas Servitge (actualment cal Batlle). Aquest turó es troba uns 500 m al sud del mas en direcció a migdia, en un lloc que els veïns de la zona ja coneixien amb el nom de Santa Margarida. Actualment el cim del turonet, de forma arrodonida i d'uns 30 metres de diàmetre, presenta una superfície lleugerament irregular i, en el seu contorn, hi trobem restes d'un mur de contenció. Aquests són els únics indicis de possibles estructures pertanyents a l'antiga capella. Molt probablement, bona part de la pedra es va utilitzar per bastir les dues barraques que es troben a una vora del turó. D'altra banda, segons afirmacions dels veïns, al segle XIX alguns dels millors carreus van servir per aixecar un mas proper, el qual avui es troba en ruïna. Cal dir també que, segons els veïns, en aquest indret van aparèixer restes humanes que correspondrien a l'antic fossar de la capella, i Marc Sellarès hi va trobar una moneda de Carles III així com una destrat de pedra polimentada. Totes aquestes troballes indicarien que ens trobem en un lloc d'assentament ocupat des d'èpoques antigues. Sobre l'estructura de la capella tan sols sabem, per fonts documentals, que al seu interior tenia un altar dedicat a sant Valentí i un altre a santa Margarida. Prop del turó hi passava el camí antic que anava cap a Rajadell, passant per cal Batlle i la masia de Rauric.

Història

La capella de Santa Margarida, que ja era construïda el 1285, va ser residència de diverses donades que es troben documentades al llarg dels segles XIII i XIV: Berengaria, filla de Talló (1285), Maria de Fogars (1308), Berenguera, filla de Guillem de Serra (1321), Saurina, filla de Guillem de Comasua (1346). El santuari devia gaudir de força devoció a nivell local, a jutjar per les nombroses deixes i llegats testamentaris que va rebre des d'èpoques reculades i fins al segle XVII. En un llegat de l'any 1654 de Valentí Seravija, hereu del mas Montgròs, queda clar que la capella era propietat del mas Servitge: "deix i llege a la capella de Santa Margarida que és del hereu del mas Seravija de dit terme de Guardiola" (CAPDEVILA, 2006: 42).

Bibliografia

CAPDEVILA, Jaume (2001). "Santa Margarida de can Servitja (avui can Batlle). Sant Salvador de Guardiola. Sant Jaume de l'Erm de Vallhonestà. Sant Vicenç de Castellet. Dues capelles rurals del segle XIII". Quaderns de la Guíxola, núm. 9 (abril de 2001), Cercle Cultural la Guíxola, Sant Salvador de Guardiola. CAPDEVILA I PLANS, Jaume (2006). Castell de Guardiola. Els orígens de Sant Salvador de Guardiola. Segles X-XIV (premi Excursionisme 2004), Centre Excursionista de la Comarca del Bages, Manresa, p. 38-42.

